

Unit 1.1 - The Cold King and the Rebellious Son

Part 1: Avishag

Technical Questions

What does it mean Bo Bayamim?

1. Chomas Anach, 1:1

והמלך דוד זקן בא בימים. פירש הרב זרע בירך ז"ל דאמר והמלך בוי"ו מוסיף כי דוד הע"ה היה גלגול אדה"ר וחי ע' שנה ונשלמו אלף שנה של אדה"ר בע' שנה אשר חי דהע"ה עכ"ד ואפשר לרמוז כי ס"ת והמלך דוד זקן בא בימים רומז זה. כי תיבות דוד בא בימים ס"ת אדם וסופי תיבות והמלך זקן גימטריא ע'. כי ע' שנה תשלום אלף שנה דאדה"ר. ולא באו מספר ע' שנה סמוכים כי היו פגומים ונתקנו על ידי אברהם יעקב יוסף שהם נתנו לו ע' שנה כמ"ש בזהר הקדוש ואז נתקנו ע' שנה דאדה"ר ורמוז בר"ת והמלך דוד זקן בא בימים שהוא גימטריא כ"א כמו ר"ת אברהם יעקב יוסף. א"נ לא בא מספר הע' שנה סמוכים כי לא היו כלם בשלוחה כי בתחילת ימיו היה בצער עם אביו ואחיו כמשז"ל ואחר זה עם שאול וכמ"ש בזהר חדש שלא היה יכול בימים הראשונים לעשות התקון כדחזי ולכן היה שואל ל' שנה אחרים:

Why did the king lose warmth?

2. Rashi 1:1

ולא יחם לו. אמרו רבותינו: כל המבזה בגדים, אינו נהנה מהם לסוף, לפי שקרע את כנף המעיל לשאול. ומדרש אגדה: אמר רב שמואל בר נחמני: כשראה דוד את המלאך עומד בירושלים וחרבו בידו, נצטנן דמו מיראתו.

3. Radak, ad loc.

ויש עוד בו דרש קרוב מזה כי בראות דוד המלאך וחרבו שלופה בידו נבעת ונצטנן כמו שכתוב כי נבעת מפני חרב המלאך:

4. Chomas Anach 1:1

ויכסוהו בבגדים וכו'. אמרו רז"ל שהיה זה בעבור שקרע כנף שאול. ולפי האמת שאול חייב שהיה רודף להורגו. אך לגודל נשמת דוד הע"ה נחשב זה לחטא כמ"ש הרמב"ם ז"ל הבאתיו בשם הגדולים בחסדי אבות. וז"ש והמלך דוד זקן בא בימים שכל ימיו מתוקנים כמ"ש בזהר הקדוש על פסוק ויקרבו ימי ישראל. ולהיותו קדוש מאד על כן נחשב לחטא מה שכרת המעיל ועל ידי זה ויכסוהו בבגדים ולא יחם לו:

Part 2: Adoniya's Control

Technical Questions

Who is Adondia?

5. II Shmuel 3:2-5

ב וילדו (ויילדו) לדוד בנים, בְּחֶבְרוֹן; וַיְהִי בְּכוֹרוֹ אֲמֹנֹן, לְאֶחֱינֹעַם הַיִּזְרְעֵאלִית. ג וּמִשְׁנֵהוּ כְּלָאֵב, לְאִבִּיגַיִל (לְאִבִּיגַיִל) אֵשֶׁת נָבָל הַכַּרְמֶלִי; וְהַשְּׁלִישִׁי אֲבִשָׁלוֹם בֶּן-מַעֲכָה, בֵּת-תַּלְמִי מֶלֶךְ גִּשּׁוּר. ד וְהָרְבִיעִי, אֲדֹנִיָּה בֶן-חַגִּית; וְהַחֲמִישִׁי, שִׁפְטִיָּה בֶן-אֲבִיטָל. ה וְהַשְּׁשִׁי יִתְרָעַם, לַעֲגֵלָה אֵשֶׁת דָּוִד; אֵלֶּה יְלָדָיו לְדָוִד, בְּחֶבְרוֹן.

Why did he choose these people? Why was Avyasar on this side?

6. Radak 1:7

ויהיו דבריו. דבריו ועצתו בדבר הזה היו עם יואב ועם אביתר כי יואב ידע כי דוד היה שונא אותו שהרי קללו על שהרג אבנר וגם אבשלום הרג שצוהו עליו לשמור שלא יהרגוהו וגם עמשא הרג ועל כל אלה הדברים היה שונא דוד אותו אלא שהיה דוד ירא אותו כל ימי חייו לפי שהיה נלחם מלחמותיו לפיכך היה אחרי אדוניהו כדי שיניחנו שר צבא אם ימלוך כמו שהיה חושב בלבו שדוד יצוה אל בנו המולך תחתיו להמיתו ואביתר הכהן גם כן לפי שדוד סלקהו מן כהונה גדולה ושם תחתיו צדוק כשהיה בורח מפני אבשלום כמו שפירשנו בספר שמואל ולפיכך עזרוהו אלה השנים והיו אחריהו והטו לב בני המלך ואנשי יהודה אחריהו כמו שאמר ויעזרו אחרי אדוניהו:

Bigger Questions

- **What is the significance in hearing about Avishag? Didn't he have many wives?**
- **How are these two sections connected?**
- **Why is this a new sefer altogether - surely up till now David's life has been recorded in Sefer Shmuel. Why a new sefer now?**

Level 1

7. Malbim 1:1

ואנכי אחשוב כי באשר הסבה שהניעה את לב דוד להמליך את שלמה באותו היום שהמליכו בחייו היה מחלוקת אדוניה אשר רצה להחזיק מלכות בלא דעת אביו, ומטעם זה משחו את שלמה הגם שמלך בן מלך אין צריך משיחה (כמ"ש בספרא מכלתא דמלואים, ובגמ' דכריתות והוריות), מכל מקום משחו את שלמה מפני מחלוקתו של אדוניה ולכן הוכרח הכותב להקדים ענין אדוניה, ואולם באשר גם זה היה לו סבה בהכרח, כי מה ראה אדוניה לעשות האולת הזאת, למלוך בחיי אביו בלא דעתו, ולא ידע כי יתודע הדבר לאביו ומלבד שלא ישיג התכלית עוד ישנאוהו על כי חשב למרוד בו, ויקדים להמליך את שלמה כאשר היה כן באמת, ואם אבשלום מרד על פני אביו קשר קשר ויט כל ישראל אחריהו, לא כן אדוניה שלא היו דבריו רק עם יואב ואביתר, וטוב היה לו להמתין עד ימות אביו, שאז יעשה מה שלבו חפץ, **לכן הקדים הסבות שהניעו את הדבר הזה, הנה לא ירא שיהיה כמורד במלכות אביו כמו אבשלום, כי אבשלום עשה זה בעוד מלך דוד ועשה חיל, וזהו און ומרד להעביר את אביו בעוד כחו חזק להנהיג ולמשול, לא כן עתה המלך היה זקן וגם בא בימים, רצה לומר זקן באפיסת כחותיו וגם היה בן שבעים, וכבר הפסיק מלהנהיג ולמלוך כי שכב על ערש ממכוסה בבגדים, ולא יחם לו, פירשו המפרשים שלא היה מחמם את עצמו (ושרשו יחם והיו"ד אית"ן מהקל) כי אפס חומו הטבעי ולכן לא הועילו הבגדים שהם אין מחממים בעצם רק שומרים האויר המקיף שלא יקררהו, ובזה לא היה מקוה עוד להתחזק ולמלוך כי אפסו כחותיו, ונדמה בענין המלוכה כאילו אינו בעולם והגיע העת שבניו ינהיגו את המלכות תחתיו :**

Level 2: Sin and Escape

8. II Shmuel 12:3

וְלָרֶשׁ אֵין־לֵל כִּי אִם־כֶּבֶשֶׂה אַחַת קִטְנָה אֲשֶׁר קָנָה וַיְחַיֶּה וַתִּגְדַּל עִמּוֹ וְעַם־בְּנָיו יַחְדָּו מִפְתּוֹ תֹאכַל וּמִכֶּסֶה תִשְׁתֶּה וּבְחִיקוֹ תִשְׁכַּב וַתְּהִי־לּוֹ כֶּבֶת:

but the poor man had only one little ewe lamb that he had bought. He tended it and it grew up together with him and his children: it used to share his morsel of bread, drink from his cup, and nestle in his bosom; it was like a daughter to him.

Unit 1.2 - The Contingency Plan

Nasan and Batsheva Appeal to David (1:11-27)

When exactly did David swear that Shlomo would rule in his place?

9. Radak 1:13

נשבעת לאמתך. יודע היה נתן שנשבע לה ששמע זה ממנה ולמה נשבע לה אמרו כי כשמת הילד אמרה בת שבע הילד מת מפני העון אפילו יהיה לי ממך בן של קיימא יבוזו אותו אחיו מפני שבאתי אליך בעון מתחלה ולא רצתה להזקק לו עד שנשבע לה כי הבן שיהיה לו ממנה ראשונה ימלוך אחריו ואמר לה כי על פי הנבואה נאמר לו זה:

What does the word Chatoim mean in this sense?

10. Metzudos Tzion 1:21

חטאים. הוא מענין חסרון, וכן (שופטים כ טז) קולע אל השערה ולא יחטיא:

11. Malbim 1:21

אהיה אני ובני שלמה חטאים, כי אחר שהוא יודע ששלמה היה מוכן למלוכה, יאמרו ששוב נדחה על ידי חטאי וחטאו, וגם יזכירו חטא של אוריה באופן שישימוהו כבן זנונים, ואותי כמנאפת תחת אישה וידונו אותנו למיתה כחטאים, ויהיה די בזיון וקצף גם אל כבודך, מה שאין כן אם ימלוך שלמה יהיה גלוי לכל כי ראויה היתה בת שבע לדוד, ושסבב ה' שיצא הכל בהיתר כפי שפירשנו בספר שמואל ב' (ס' י"א)

David's Response (1:28-37)

Why does David call her specifically?

12. Ralbag 1:28

ויען המלך דוד ויאמר קראו לי לבת שבע. הנה נראה מזה כי בת שבע יצאה מן החדר בכא נתן הנביא לדבר אל המלך כדי שלא יכיר המלך כי זה הדבר היה מוסכם ביניהם ולזה קרא דוד לבת שבע ופחד לבא אליה ולומר אלו הדברים כי היא היתה יותר עצמית בזה מנתן הנביא כמו שמצאנו באשה התקועית שעשתה שאמרה הדברים אל יואב לא אליה:

13. Metzudos 1:28

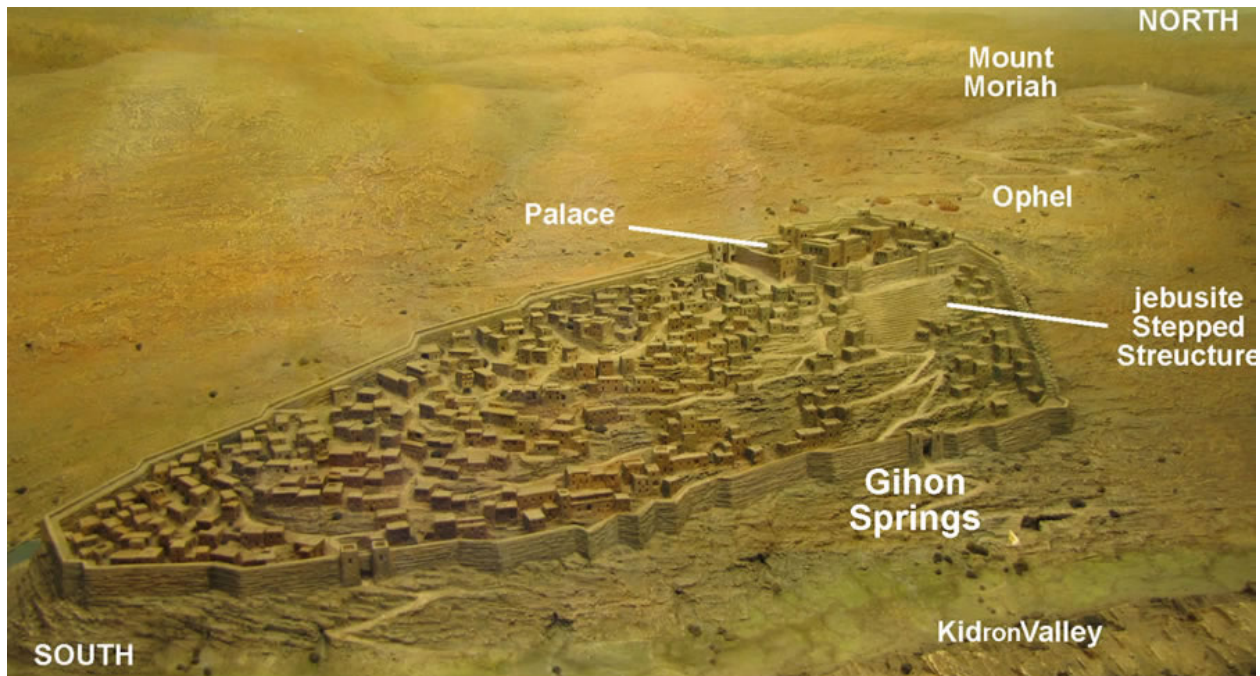
קראו לי לבת שבע. כי רצה לתת לה התשובה 'על כי הדבר נוגעת אל נפשה ובעבור כי נתרחה מאצלו בבוא נתן, שלא ירגיש המלך שבאת בעצתו, לזה צוה לקרותה אליו:

What does the last bracha mean?

14. Radak 1:31

יחי וגו' לעולם. פי' חיי נפש לעולם הבא, כי בעולם הזה קרוב היה למיתה וכן תרגום יונתן יתקיים וכל שאר יחי המלך תרגם יצלה:

Where is the Gihon Spring?

Why does this anointing take place by the spring?

15. Talmud Bavli, Horiyos 12a

ת"ר אין מושחים את המלכים אלא על המעיין כדי שתמשך מלכותם שנה' (מלכים א א, לג) ויאמר המלך להם קחו עמכם את עבדי אדוניכם [וגו'] והורדתם אותו אל גחון

The Sages taught: One anoints the kings only upon a spring, as an omen, so that their kingdom will continue like a spring, as it is stated with regard to the coronation of Solomon before the death of David: "And the king said unto them: Take with you the servants of your lord, and let Solomon my son ride upon my own mule, and bring him down to Gihon. And let Tzadok the priest and Nathan the prophet anoint him there king over Israel and sound the shofar and say: Long live King Solomon" (I Kings 1:33–34).

אמר רבי אמי האי מאן דבעי לידע אי מסיק שתיה אי לא ניתלי שרגא בעשרה יומי דבין ראש השנה ליום הכפורים בביתא דלא נשיב זיקא אי משיך נהוריה נידע דמסיק שתיה

§ Apropos good omens, the Gemara cites a statement that **Rabbi Ami said: This person who seeks to know if he will complete his year or if he will not**, i.e., whether or not he will remain alive in the coming year, **let him light a lamp, during the ten days that are between Rosh HaShana and Yom Kippur, in a house in which wind does not blow. If its light continues to burn, he knows that he will complete his year.**

ומאן דבעי למיעבד בעיסקא ובעי למידע אי מצלח אי לא מצלח לירבי תרנגולא אי שמין ושפר מצלח

And one who seeks to conduct a business venture and wishes to know if he will succeed or if he will not succeed, let him raise a rooster. If the rooster grows fat and healthy, he will succeed.

האי מאן דבעי למיפק [לאורחא] ובעי למידע אי חזר ואתי לביתא אי לא ניקום בביתא דחברא אי חזי בבואה דבבואה לידע דהדר ואתי לביתא ולא מלתא היא דלמא חלשא דעתיה ומיתרע מזליה אמר אביי השתא דאמרת סימנא מילתא היא [לעולם] יהא רגיל למיחזי בריש שתא קרא ורוביא כרתי וסילקא ותמרי

One who seeks to embark on a journey and wishes to know if he will return and come to his home or if he will not, let him go to a dark [dahavara] house. If he sees the shadow of a shadow he shall know that he will return and come home. The Sages reject this: This omen is not a significant matter. Perhaps he will be disheartened if the omen fails to appear, and his fortune will suffer and it is this that causes him to fail. **Abaye said: Now that you said that an omen is a significant matter, a person should always be accustomed to seeing these on Rosh HaShana: Squash, and fenugreek, leeks, and chard, and dates,** as each of these grows quickly and serves as a positive omen for one's actions during the coming year.

What was the plan here? Why did David not address Adoniah directly?

16. Malbim 1:32

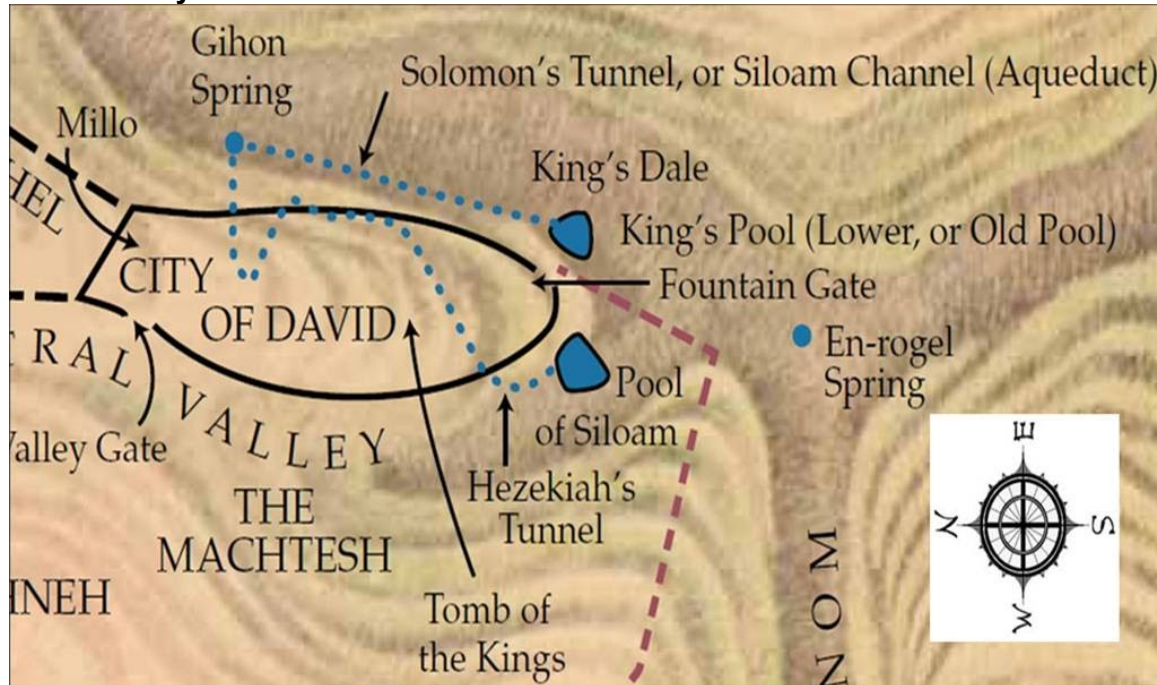
קראו לי וכו', אחר שראה מחלוקת רצה לחזק מלכותו על ידי כהן גדול ונביא ובניהו שהיה ראש הסנהדרין, שע"י תעשה המשיחה כהלכה :

17. Abarbanel 1:33

וגם אחשוב שצוה על זה כדי להשיב על מה שעשה אדוניהו, כי הוא עשה לו רכב לרמוז על המלחמה, ושלמה רכב על הפרדה כי תמיד ישב בשלוח, הוא הלך לעין רוגל, ושלמה הלך לגיחון שהיה נהר גדול, (לד) ואם לאדוניהו המליך אביתר שנסתלק מן הכהונה, את שלמה ימלוך צדוק הוא כהן לאל עליון, ואם אדוניהו נמלך על ידי יואב איש רע מעללים, שלמה יהיה נמשך על ידי נתן הנביא כי קדוש הוא לאלקיו, ואם לאדוניהו אמרו בינם לבין עצמם יחי המלך אדוניהו, לשלמה יתקעו בשופר גדול וישמיעו בקול עצום יחי המלך שלמה:

Shlomo is Anointed (1:38-48)

How did they hear?

Adonia's Party Disbands and He Seeks Amnesty (1:49-53)

Why is Adoniah hanging onto the corned of the Mizbeiach?

18. Ralbag 1:50

ויחזק בקרנות המזבח. הנה כבר נתבאר בתורה כי המזבח קולט אלא אם בא שם רוצח מכה נפש בזדון ובערמ' והנה אדוניה לזה בא שם כי שם לא היה מפחד שיהרגנו שלמה ויהיה המקום ההוא לו למקלט עד שיבטיחהו המלך שלמה שלא ימיתהו:

19. Rashi 1:50

בְּקִרְנוֹת הַמִּזְבֵּיחַ. שְׁהָיָה בְּגִבְעוֹן, אָמַר: הָרוּגִי בֵּית דִּין נִקְבְּרִין בְּקִבְרֵי בֵּית דִּין, אָמוֹת פֶּאֶן, וְאֶקְבֵּר בְּקִבְרֵי אֲבוֹתַי (תנחומא מסעי יב).

What lessons do we learn from this story?

20. Abarbanel 1:53

הנה התבאר מזה הספור שברצות השם דרכי איש כל אשר יעשו אויביו נגדו ישוב בעזרתו, וכמאמר יוסף לאחיו (בראשית נ' כ') ואתם חשבתם עלי רעה אלקים חשבה לטובה, הלא תראה שמה שעשה אדוניהו לחלוק על מלכות שלמה ומה שקרב אל משמעתו יואב ואביתר, זה עצמו סבב שדוד המליך שלמה בחייו ברצון כל הראשים הכוללים שהיו שם והושיבו על כסאו, באופן שאחרי כן לא נשאר ספק במלכותו, ואלו לא עשה אדוניהו מה שעשה, לא היה דוד בחייו ממליך את שלמה, ואחרי מותו היתה נשארה בין האחים קטטה רבה באמור כל אחד מהם אני אמלוך, ואולי אדוניהו להיותו גדול מאחיו ובעזרת יואב שר הצבא היה מולך בחזקה, ומחשבות האל עמקו להביא כל זה כדי שדוד בחייו ימליך את שלמה בנו בשובה ונחת ושלום ואמת יהיה בימיו אחרי כן. ואחרי פירוש דברי הפרשה אודיעך להשלמת חקירתה שתי הודעות: